

sile. Aga selles aarmiseit erebas parjastamises endas on seda mõtlema ja vastustama õhutavat elementi, mida ta valiselt moodas, harilikult mõnd kesist armuintriigi sisaldavas komöödias on võrdlemisi harva leida.

„Eluaabits“ aktuaalsus praeguse aja olustikus, vististi küll ka kapitalistlike režiimidega mais, on muidugi väiksem kui see oli aastat 15 tagasi, millal see komöödia oli Euroopas oma võidukäigu tipul. Need panoraamid, mis meile siin avanevad, ei ole enam üllatavad, nad on tundud ja teatud, aga siiski me vaatame seda komöödiat naudinguga katnapäeval, sest siin on head lavalisust, on rolle, mis pakuvad külluslikke mängimisvõimalusi.

Praegune „Eluaabits“ on õigupoolest kolmandaks lavastuseks „Estonias“. Aastat 15 tagasi võisime seda näha samas teatris Paul Pinna lavastuses. Peaosil mängisid seekord samuti A. Lauter ja P. Pinna. Aga viimase „sõbratar“ osas esines E. Villmer. See suurepärane kolmik andis mängu, mis on jäänenud kauaks meelde.

Teravakontuurilisem, aga rahest vähem meeoleolukas oli 1940. aastal antud A. Särevi lavastus, kus samuti esinesid Lauter ja Pinna. Aga Villmeri asemel debüteeris tookord esimeses suuremas osas Agnes Lepp.

Tookordses lavastuses tundus komöödia satiirilist elementi tugevamini rõhutatud olevat kui praeguses lavastuses, mis on pärít samuti A. Särevilt. Pääsis maksussele enam kibetöökavus kui koomika ja naeruväärsus.

Praegune lavastus on mahedatoonilisem, peategelase tragikoomikat enam esiletõstev. Ses mõttes ta tundub lähemal olevat sellele tölgitsusele, mis 4 aastat tagasi A. Lanter ühes jutuajamises andis Topaze'ist:

„Topaze on kirjaniku poolt antud ekspressionistlikult, võiks öelda: saržiilikult, liialdustega ühele ja teisele poole. Topaze'll on ausus juha muutunud kompleksiks, igal pool jookseb ta üksikuna, erandlikuna ummikusse, jookseb peaga vastu seina. Topaze on öeti tragikoomiline kuju. Minul oli tahtmine mahendada nurki, mitte mõelda niivõrd komöödiale, vaid õigustada liialdatud kuju, nagu see teks-tis on.“

Samuti võisime nüüdsel esietendusel tähele panna, kuidas A. Lauteri täisküpsele mängule Topaze'i rollis on lisandunud veelgi peenemaid varjundeid. Niihastि tema ilmes kui ka liigutusis oli kölk viimseni läbi mõeldud.

MISOSATUSEGA. TA ANNUO SUUM, KOTI MES domineerib iha maiste toitundi järele, olgu see siis ilus naine või heiland. Ja selleks kõigeks loob võimalusi ainult äri.

Võrreldes Pinnat Lauteriga selle lavastuses, ei saa meile märkamatult jäada, kuidas esimene kujundab oma rolli peamiselt intuitiivselt, teine aga

ihedust ja pingeminoskust. Meie tulema tütre Ernestine'ina pakkus naisikkn hakkavust ja agarust, jättis aga puudo individuaalsuselt.

Hugo Lautri poolt väna kooliõpetaja siin oli paremini välja joonistati eelmises lavastuses äriimese Rogde Bleiville'i oma. Viimases osas esin-